

08. 04. 2025

2048/00.01.04.30/2025

Valtuustoaloite 8.4.2025 Etelä-Karjalan aluevaltuusto

Nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluiden asiakkuuden ikärajan nostaminen

Nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluiden asiakkuussuhde päättyy nuoren täytettyä 18 vuotta. Tämän jälkeen täysi-ikäiset siirretään aikuisten palveluiden piiriin ja tutut hoitokontaktit katoavat.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Etelä-Karjalan hyvinvointialueella nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluiden asiakkaiden yläikäraja nostetaan 18 ikävuodesta 23 ikävuoteen.

Suurimmalla osalla 18-vuotiaista nuorista on toisen asteen opinnot kesken, ja hoitosuhteen vaihdos voi vaikuttaa arkeen, hyvinvointiin ja jaksamiseen merkittävästi turhalla kuormituksella.

Mikäli yläikärajaa nostettaisiin, olisi helpompaa aloittaa mahdollinen uusi hoitokontakti ilman, että se vaarantaa keskeneräisiä opintoja.

Ikärajan muutoksella voitaisiin ehkäistä palveluista putoamista, turvata hoidon jatkuvuus sekä vahvistaa nuorten aikuisten kokonaisvaltaista tuen saantia.

Tällä hetkellä täysi-ikäiseksi tulon jälkeen nuoret siirretään aikuisten palveluiden piiriin ja tutut hoitokontaktit katoavat. Palvelujärjestelmän muutos osuu monelta kannalta kriittiseen elämänvaiheeseen, jossa muutenkin lapsuuden turvaverkot katoavat ympäriltä.

Tutkimustiedon perusteella 18–23-vuoden ikä on erityinen psyykkisen kehityksen vaihe, johon liittyy oman identiteetin etsimisen lisäksi keskeisiä valintoja opiskelun, ammatin ja ihmissuhteiden osalta. Monella täysi-ikäistyvällä nuorella nuoruusiän kehitys on vielä selkeästi kesken, mikä osaltaan lisää psyykkisen tuen tarvetta.

Jyrkälle 18 vuoden ikärajalle ei ole juurikaan lääketieteellistä perustetta, vaan se on vakiintunut käyttöön puhtaasti juridiikan ja perinteisten organisaatorajojen sanelemana. Viimeaikainen aivotutkimus on osoittanut aikuistumisen jatkuvan pitkälle yli 20 ikävuoden.

Nuoruusiän ajanjakso on tutkimusten mukaan otollisin aika ehkäistä aikuisiän psyykkistä sairastavuutta, sillä aivot kehittyvät voimakkaasti nuoruudessa ja varhaisaikuisuudessa. Valtaosa aikuisiän psyykkisistä sairauksista ilmenee ensi kertaa nuoruusiässä.

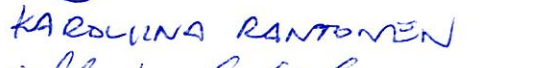
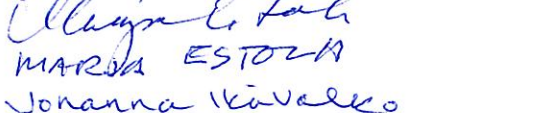
Osalla Suomen hyvinvointialueista on jo toteutettu vastaava muutos, ja siitä on hyviä kokemuksia.

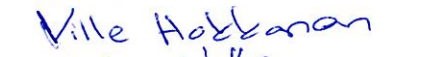
Vaikuttavan resurssienkäytön näkökulmasta on kannattavaa tukea nuorten aikuisten mielenterveyttä ja vahvistaa hoitosuhteiden jatkuvuutta.

Lappeenrannassa 8.4.2025

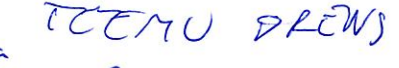
Hanna Holopainen

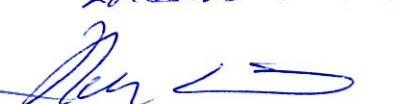

KAROLIINA RANTONEN

MARIA ESTOLA

Jonanna Kivalehto
Kimmo Klemda

Ville Hokkanen

Esko Ijäs

Ulla Ranta

Anni Ranta

Tuomo Ranta
TEEMU PRENS

Linda Brandt

Anni Ranta

Tuomo Ranta

Jatkoa

VALTUUSTUALOITE
NUOKITTEN MIELENTERVEYS- JA
PÄIHDEPALVELUIDEN ASIAKKAUDEEN
IKÄRAJAN NOSTAMINEN

Seija Heikkinen

Johanna Thonander-Tiainen

Teru Forsman

Jenna Vertanen

Taina Rii

Jussi Tammainen

Riina Kuit

Seena Lindén

Sanna Pöör